

Els bars de nit a Poblenuou

Davant la discoteca Giovanne a mitjans anys setanta. Les modes eren unes altres, i hi destacaven els jerseis arrapats de les noies i els pantalons amb pota d'elefant dels xicots

FOTO PEPE ENCINAS

Principis dels setanta. Un diumenge qualsevol. El sol comença a sortir i els carrers són buits, el silenci ho domina tot. Aquí al barri fa moltes hores que ja no hi ha ningú de festa. L'oferta lúdica de les nits és força limitada: tavernes de tota la vida, bars de tapes o tasques (El Rancho Grande, La Montañesa, La Pubilla del Taulat, El Porró, Els Traginers...), i el que es podrien considerar sales de ball o discoteques: La Pau o Coop-Club (sala de festes de la Cooperativa Pau i Justícia, al carrer de Pere IV), el Petit Club (la discoteca del Casino L'Aliança) o el Giovanne. La manca d'espais d'oci

nocturn fa que els joves, i els no tan joves, marxin cap al centre de la ciutat per a gaudir de tot el que no troben al barri...

Aquesta imatge retrospectiva contrasta actualment amb l'augment i la diversificació d'espais d'oci nocturn al Poblenuou, que ha arribat al punt de fer conèixer certa zona nocturna com el "triangle golfo". La tradicional demanda de més discoteques, bars musicals, llocs per a reunir-se, etcètera, s'ha vist satisfeta amb escreix. El problema, inexistent abans per aquesta mancança, arriba ara amb les queixes dels veïns que reclamen el seu descans, es

Interior Bóveda
FOTOS IGNASI R. RENOM

queixen del soroll, la brutícia i les destrosses. Els controls i els tancaments d'alguns locals, sigui per manca de llicències o per incompliment de normes de limitació del soroll, i les patrulles que van donant voltes no porten la solució. El problema és que la festa no és només dintre de la discoteca, sinó que continua fora, i això sí que és difícil de controlar...

El canvi es va produir el 15 de juliol de 1987, quan una sala molt popular entre un tipus de gent jove, Zeleste, va deixar un local que es quedava petit al barri de la Ribera i es traslladà a una antiga fàbrica

abandonada al Poblenou, que donava i dona al carrer dels Almogàvers. L'exemple de Zeleste va atreure altres establiments a la zona, i a l'octubre de 1994 ja eren 37 locals de grans dimensions els que oferien música i alcohol al llarg de la nit. Dels 37, sis estaven precintats per no complir les normes, i cinc més havien obert les portes sense disposar de llicència.

Polèmiques a part, la transformació nocturna ve quan una zona tradicionalment obrera, de dia plena dels sorolls de fàbriques i empreses de transports es converteix en una aglomeració de diferents espais per

a tots els gustos, edats i apetències. Carrers plens de discoteques, una al costat de l'altra, que combinen el regust del passat, de les façanes amb finestrals, del maó i l'obra vista dels edificis que el «progrés» no ha enderrocat, amb els grafitis, els cartells de concerts i els halògens.

En molts casos es pot observar el que podríem anomenar fenomen del «bar-bolet», que tan aviat obre com tanca, canviant de parroquians, música o decoració que contrasten amb altres llocs que han sobreviscut el pas dels anys.

La Pau, una supervivent

De les «discos» de principis dels setanta, encara sobreviu la discoteca de La Pau (Cooperativa Pau i Justícia), ara com a sala de ball; el Petit Club, del Casino, inaugurat el 1969, ha anat canviant i actualment s'ha convertit en l'Undeath, un dels pocs llocs on es pot sentir dark wave i rock sinistre.

En canvi, el Giovanne, que va ser la discoteca més famosa del barri, va entrar en decadència i fou substituïda pel 666 i, més tard, pel Metro.

Ara, però, tornant al present, farem un tomb pel Poblenou noctàmbul. La nit pot començar en alguna macrotaaverna. Podem anomenar així els espais de grans dimensions, normalment fruit del reaprofitament de naus industrials o antigues empreses de transports, que s'han convertit en una mena d'abeuradors populars, on poden reunir-se grups nombrosos sense cap problema i on es pot prendre des d'una sangria fins a un assortit d'embotits, passant per unes tapes calentes a un preu força raonable. Mentre corren la cervesa i el *calimocho* es pot fer baixar el sopar fent una partideta als futbolins o als billars i, en algunes tavernes, als dards.

La taverna per antonomàsia seria L'Ovella (Zamora, 78), germana petita (per edat i no pas per grandària) de la del carrer de les Sitges, tota una tradició que, amagada sota un pont, ocupa una enorme nau de dues plantes. També hi destaca l'acabada d'inaugurar Sonora Taverna-Pop (Pamplona, 96), amb una decoració entre *tex-mex* i colonial, que es podria agermanar amb el Saloon El Paso (Pujadas, 64), on es pot sopar o prendre una cervesa com si fossis

L'entrada de Bóveda, un dels locals més coneguts, al carrer de Pallars

FOTOS IGNASI R. RENOM

al Far West. Altres locals són La Barraca (Pallars, 124), un bar ple d'universitaris que recorda una barraca valenciana, al carrer de Pere IV; el PK2, un restaurant bar tot terreny que ofereix des de menús econòmics, comiats de solter i festes diverses fins a banquets per a comunions i bateigs, i també La Estación Central, un local ampli i lluminós que ja llueix el cartellet de «en traspàs», perquè el negoci no deu haver funcionat...

La festa nocturna dona ingressos per a tothom. Bars més petits que de dia serveixen esmorzars i menús econòmics als treballadors i on a les tardes els jubilats juguen la partideta, amplien la seva oferta fins a altes hores de la nit, amb beguda en abundància —potser de garrafó—, música de casset i quelcom per a picar a preus molt baixos. Fer una relació de tots aquests bars seria molt

extens, però podríem destacar per exemple el Mixto, que al costat té un petit annex que fa les funcions de minibar musical, el Pepe Bar, lloc ideal per a fer el cubata abans d'entrar a Zeleste, el Diablillo i el Bare Nostrum, decorats amb fanalets com si sempre estiguessin de revetlla, Los Tablones Bar i Cava, al barri dit dels pescadors, i els bars que tenen la terrassa a la Rambla com La Mar Bella, La Tertúlia, Bar Lo Vento, La Trobada, L'Aliança, Can Toni, Mesón Bungalés... sense oblidar fer una paradeta al Tío Che (la nit no està barallada amb l'orxata).

Música mimètica

Després d'agafar forces, toca anar a ballar, i així entrem a les discoteques pròpiament dites. Per a definir l'oferta discotequera del Poblenou, diríem que es basa en el reaprofitament

El bar Ceferino de nit i per dins

FOTO IGNASI R. RENOM

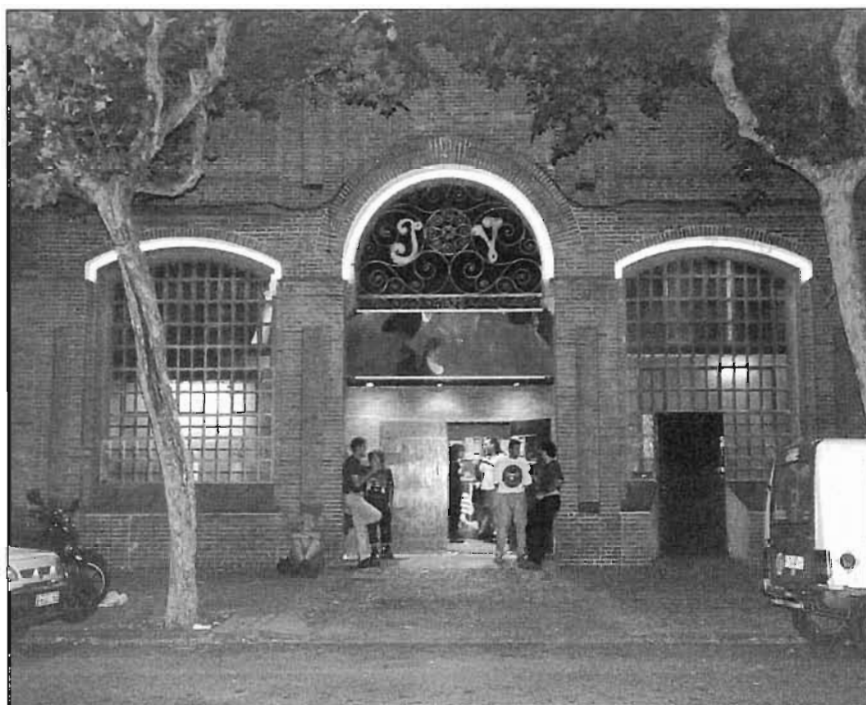
El bar Ceferino, de dia i per fora

FOTO IGNASI R. RENOM

ment d'antics espais industrials decorats majoritàriament amb dibuixos fets amb espray (tant és que siguin indis, rucs, llunes o fades) o amb una decoració força minimalista, amb cartells de concerts o algun altre element.

L'entrada és normalment lliure o a preus raonables amb consumicions incloses.

Remarcable la poca varietat musical (pots sortir d'un local i entrar a un altre, i a un tercer i sentir la mateixa cançó), amb honroses excepcions, però normalment es tracta d'una barreja de rock i pop comercial tant nacional com estranger, una mica de *techno*, una miqueta d'alternatiu, *indie*, «disco» i algun ritme *dance*, i difícilment es pot tro-

L'entrada de Mephisto

FOTOS IGNASI R. RENOM

bar cap mena d'avantguarda —el seu públic habitual tampoc no ho demana. Els seus horaris són amplis: un de tarda, amb llargues files de joves amb el carnet a la mà (algunes discoteques com el Dixie 724 ofereixen tardes *light*, és a dir, sense consumicions amb alcohol i amb la màquina de tabac tombada de cara a la paret, en un intent de moderar el consum d'alcohol entre els joves —que ho van a comprar al supermercat de la cantonada—) i un altre horari de nit, per als no tan joves, que en alguns locals fa variar el tipus de música.

Al capdavant de totes les discoteques hi ha Zeleste (Almogàvers, 126), definida en la seva inauguració el 1987 com el «nou palau noctàmbul» del Poblenou. En un

principi havia d'incloure terrasses per a l'estiu, un restaurant obert a totes hores, unes sales per teatre, concerts de música clàssica, *performances*... Actualment disposa de la sala principal, on organitza els seus concerts i hi ha l'A Saco, al primer pis l'Underworld, espai *indie-pop* i *underground*, i al segon pis el Pop Bar, amb música pop dels anys vuitanta. No podem parlar de Zeleste sense el seu veí, el Ceferino (Pamplona, 88). Amagat a un racó d'un antic passatge fabril, és un bar petit i *underground* que gràcies a la seva terrassa permet prendre una copa a la fresca, mentre escoltes rock i més rock.

Cal destacar també Bóveda (Pallars, 97), que, amb un públic semblant al que podem trobar al Mare-

Tranquil aspecte, als matins, del Sr. Lobo, un local del carrer dels Almogàvers, que ha canviat sovint de nom.

FOTO IGNASI R. RENOM

màgnum, ofereix promocions, regals... Va ser una de les discoteques pioneres del barri, i mostra la seva façana de fades, nimfes i follets des de fa més de vuit anys.

El Sr. Lobo (Almogàvers, 88) és la successora del mític Psicòdromo, del Trons i de l'Almogàvar. Actualment aquesta gran nau acull tota mena de públic que es belluga al so de música «alternativa però comercial».

També trobem el Merlín (Àvila cantonada Tànger) que, amb la seva ambientació de conte de fades, et trasllada a un món de princeses, gripaus i castells encantats. Al carrer de Pallars hi ha La Cova, que punxa sobretot temes espanyols, i Dune, que segueix la mateixa tendència. A la cua també hi ha el Q3 i BB+ a Pere IV, el Spirit (Sancho de Àvila, 49),

Puerto Hurraco, que va heretar un antic bar de barri a la zona més degradada del Taulat

FOTO IGNASI R. RENOM

Akelarre un local amb marxa

FOTO IGNASI R. RENOM

el Feeling i el Kome Más (ambdós al carrer de Tànger), tots ells molt semblants (massa?), plens a vessar a les nits i amb llargues cues d'adolescents de 14 a 16 anys a les tardes. També a Sancho de Àvila hi ha el Be Good, que organitza concerts i apunta cap el rock clàssic i el Dixi 724, amb una decoració aeronàutica i que, com altres locals, organitzen festes universitàries. A Pere IV es troben encara dues més, el Jimmy Bar i el Burro's Cantina, antigues empreses de transport reaprofitades, amb el seu moll de descàrrega i tot (l'última decorada amb tot de rucs en diferents postures).

El Mephisto (Lutxana, 33) és la discoteca *heavy* per excel·lència que també organitza concerts, a prop del lúgubre Akelarre (Lutxana, 13)

que, actualment i depenent de l'hora, posa des de *dark wave* fins a música *pop* i *dance* passant pel *techno*, i al 195 de Pallars, el Garatge Club, una sala de concerts amb pedigrí.

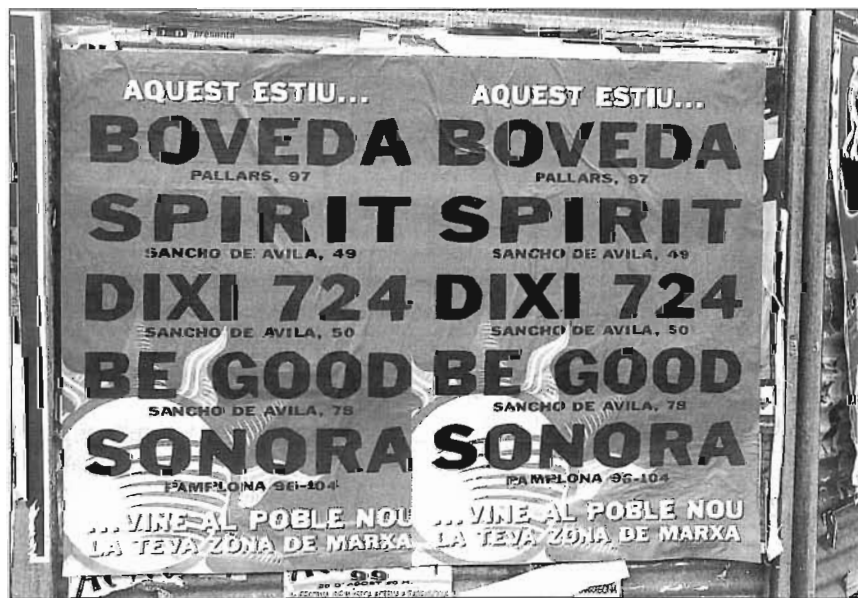
En la mateixa línia, però més petits i acollidors, trobem els bars musicals, com —al carrer de Lutxana— el Blau-Noui Roxy Café, un antic edifici de color de rosa que amaga un cau de rock alternatiu, el Nit Bocata (Pamplona, 94) i el Como Tú (Pere IV, 101), amb música alternativa variada i un munt d'ampolles buides de colors arrengrerades a la finestra. Al carrer de Lope de Vega es manté l'Arranque. A l'Open for this Side (Joan d'Àustria, 101) es pot menjar fins tard, i al carrer de Llacuna es troben el Bar Libar i el Llum de Lluna. El Dí que Sí, amb el subtítol de «drinks & churros», ja ho diu tot, i el Coyote & Co, decorat amb fusta i apostant pel country-rock, es troben tots dos a Pere IV. I continuem: hi ha també el Cruce de Caminos, amb indis i rock, al carrer de Granada; el Míster Ja, amb billars i futbolins, que ofereix també retransmissions esportives i l'All Right, aquests dos darrers a Dr. Trueta. I ja anem acabant: The Other Place (Pujades cantonada Bilbao) i un bar de *motards*, el Roc Bar (Almogàvers, 116), on podem sentir rock, *heavy* i alternatiu, s'afegeixen a l'oferta.

Menció a part mereix el veterà Texaco (Pere IV, 166), també amb *heavy* i rock alternatiu. Disposa d'una ambientació acurada i digna de donar-hi un cop d'ull; és també un local dels de sempre, que manté una clientela fidel.

En un raconet del barri del Taulat, a Vidal i Valenciano cantonada Taulat, s'amaga el Puerto Hurraco

El Garatge Club
FOTO IGNASI R. RENOM

Fins i tot els cartells anuncien la marxa nocturna del Poblenou
FOTO IGNASI R. RENOM

Sisters, antiga tasca de iaïos, cigalons i partidetes de brisca de la qual encara queda la B i la R (de BAR, és clar) a la porta. Un lloc diferent que es pot definir amb allò de «punk, anarquía y mucha cerveza fría».

A la Rambla, arribant a Pere IV, trobem El Hablador. És un bar d'ambient intimista on es rendeix culte a William Burroughs, un dels gurus dels beats. Música psicodèlica dels seixanta i taules folrades de poesies i fragments de llibres d'autors d'aquella mitificada generació fan d'aquest lloc una agradable descoberta. I, finalment, si el que es vol és el contacte amb la mar, a l'espigó de la Mar Bella es pot prendre una copeta a La Torreta del Submarí (ara L'Oca Mar), o a qualsevol dels «xiringuitos» de la platja.

Finals dels anys noranta. Un diumenge de bon matí. A les parades dels autobusos i a l'entrada del metro, encara tancada, s'amunteguen joves esgotats, pupil·les dilatades per la llum, samarretes suades, cara de son, ressaca, mal de peus, cabells esvalotats i maquillatges fets malbé. Exceptuant aquest grup humà (sense vehicle propi, amb massa alcohol per a conduir, poc amics dels taxis o simplement aquells que volen aprofitar la nit fins a l'últim moment), els carrers són gairebé deserts, però resten les seqüeles d'una nit de festa al Poblenou. A les voreres descansen bosses de supermercat plenes d'ampolles buides, desprenent un flaïr etílic que es fon amb olors d'orina i vòmits. Mentrestant, al seu voltant resten vidres trencats i llaunes abonyegades que miren avergonyits cap a una paperera a mig omplir.

Sembla que tot guany ha de tenir el seu preu...